

dezelfde ongunstige invloed werd geconstateerd. Dr DORST is geneigd te denken aan de Rhizoctonia, welke in den grond voorkomt. Deze zou schadelijker zijn naarmate aardappelplanten onder ongunstiger omstandigheden, welke dan ook, groeien.

De factor, die wel op de aardappelspruiten, maar niet op de Rhizoctonia ongunstig werkt, is in dit geval waarschijnlijk het koolzuur, dat in groote hoeveelheid in versche stalmest en andere organische stof wordt gevormd. Ook aantasting door Fusarium kan het gevolg zijn van koolzuurophooping in de directe omgeving van jonge graanplanten, zooals voorkomt onder de sneeuw of bij bemesting met versche stalmest; experimenteel is dit door LUNDEGARDH (1923) aangetoond. In deze richting zou ook de Rhizoctonia-ziekte onderzocht moeten worden.

Literatuur.

- BLODGETT, F. M. The effects of some agronomic practices on the incidence of Rhizoctonia. American Potato Journal XVI, p. 93, 1939.
 JANSSEN, J. J. Invloed der bemesting op de gezondheid van de aardappel. Tijdschrift over Plantenziekten XXXV, p. 119, 1929.
 DORST, J. C. Vermeerdering van aardappel-Rhizoctonia in de nateelt door gebruik van stalmest. Tijdschrift over Plantenziekten XXXI, p. 115, 1925.
 LUNDEGARDH, H. Die Bedeutung des Kohlensäuregehalts und der Wasserstoffionkonzentration des Bodens für die Entstehung der Fusariosen. Botanische Notiser, Lund, p. 25, 1923.

BOEKBESPREKING

BRAUN & RIEHM. *Die wichtigsten Krankheiten und Schädlinge der landwirtschaftlichen und gärtnerischen Kulturpflanzen und ihre Bekämpfung.* Vierte erweiterte und neubearbeitete Auflage. Verlag von Paul Parey in Berlin R.M.

„Für Praxis und Studium” wordt toegevoegd op de titelbladzijde van dit boekje. Het is goed, dat daarbij studie in de tweede plaats genoemd wordt, want diepgaand kan de studie niet zijn, wanneer de stof in 270 bladzijden, waarvan nog veel ruimte door de 194 afbeeldingen wordt ingenomen, is samengeperst. Toch is wat in dit kort bestek wordt geboden over het geheel met zorg gekozen. In het algemeen gedeelte zijn ook de nieuwe velden van onderzoek, waarover de ziekteleer der planten zich heeft uitgebreid, in het oog gehouden, zooals dat der virusziekten. Het begrip ziekte, hare verschijnselen, haar oorzaken, zijn de titels der

drie eerste hoofdstukken. Het vierde geeft een kort overzicht van de plantaardige ziekteoorzaken, waarbij de indeeling der schimmels aan Gäumann ontleend is; even kort is het systematisch overzicht der schadelijke dieren. Verdere hoofdstukken van dit algemeene deel behandelen de voorwaarden van welke het optreden van ziekten afhankelijk is, het ontstaan en beloop van plantenziekten, de middelen ter voorkoming en bestrijding, de economische beteekenis ervan, en de plantenziektenkundige dienst.

Het speciaal gedeelte, dat nu volgt, bevat twintig hoofdstukken, die aan de ziekten en plagen van een enkel gewas (of gewasengroep) zijn gewijd, en een dat zich bezighoudt met de beschadigers van talrijke cultuurplanten. De onderwerpen dezer hoofdstukken zijn: ziekten en beschadigers van granen (55 blz.), van aardappel (36), van biet (18), van wortel (2), van klaver (4), van lupine (2), van sojaboon (1), van lucerne (1), van boon en erwt (6), van kool (9), van tomaat (7), van ui (5), van asperge (5), van augurk (2), van koolzaad (5), van vlas (2), van tabak (3), van hop (3), van ooft (appel, peer, kers, pruim, perzik, aardbei, framboos, kruisbes, bes, te samen 50 blz.), van wijnstok (10), van talrijke cultuurplanten (18). Elk der eerste twintig speciale hoofdstukken begint met een tabel, die de ziekten en beschadigingen naar hun verschijnselen aan de verschillende deelen der plant rangschikt. Hier kan de student en de practicus veel aan hebben.

Op zeer enkele uitzonderingen na is slechts naar Deutsche literatuur verwezen; de titels vindt men hier en daar in noten onder aan de bladzijden; het zou gemakkelijker zijn geweest, wanneer ze in een lijst waren vereenigd. Waar moet men b.v. het werk van Hager-Tobler vinden, waaraan enkele figuren ontleend zijn? Hier en daar zijn hiaten aan te wijzen; zoo is b.v. de belangrijke loodglansziekte niet behandeld. Drukfouten zijn zeldzaam, men vindt er b.v. een in het onderschrift van afbeelding 59. De afbeeldingen zijn goed, meestal van de Biologische Reichsanstalt afkomstig; de letters zijn gotisch, het papier is goed.

Over het algemeen een zeer aanbevelenswaardig boekje.

H. M. QUANJER.